

Betrekken bij
PS-vergadering van
27 mei 2019

*De leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de statenadviseur mede te delen.*

Samenvatting

**van de vergadering van de
Algemene Statencommissie**

gehouden op 15 mei 2019

SAMENVATTING

Vergadering van de Algemene Statencommissie

Woensdag 15 mei 2019

U kunt de agendavoorstellen en de ingezonden brieven, evenals de samenvattingen, via het Staten-InformatieSysteem (SIS) inzien op de website van de provincie onder het volgende adres:

<https://www.drentsparlement.nl/vergaderingen/>.

De lijst met toezeggingen tot en met de vergadering van 15 mei 2019 is als bijlage opgenomen bij deze samenvatting.

Aanwezig:

mevrouw J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw B. van den Berg-Slagter (ChristenUnie)
de heer E. Bos (GroenLinks) tot en met punt 8
de heer J.F. Bos (Forum voor Democratie)
de heer B. van Dekken (CDA)
mevrouw G.J. Dijkers (SP)
de heer J.W. Drukker (Forum voor Democratie)
mevrouw H.T. Haan (GroenLinks)
mevrouw A.M. Kleine Deters (D66)
mevrouw S.D. Kort (PVV)
de heer J.N. Kuipers (GroenLinks)
de heer R. du Long (PvdA)
de heer H. Loof (PvdA)
de heer R. Mäkel-van Luttikhuisen (SP)
mevrouw W.M. Meeuwissen-Dekker (VVD)
mevrouw C.M.J. Mentink-Broekhuis (CDA)
de heer J.J. Moes (VVD)
de heer H.R. Nijmeijer (GroenLinks)
de heer H. Omlo (Forum voor Democratie)
de heer D. Oosterveen (Sterk Lokaal)
mevrouw T. Potharst (Partij voor de Dieren)
de heer H.J. Pragt (D66)
de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie)
mevrouw J.A. Roggen (PvdA)
de heer J.G.M. Schomaker (PvdA)
de heer J. Smits (VVD)
mevrouw A. Udinga (VVD)
de heer N.A. Uppelschoten (PVV)
mevrouw E.C. Vedder-Monaster (CDA)

de heer S.J. Vegter (CDA)
de heer H. Velzing (Forum voor Democratie)
de heer A. Vorenkamp (PVV)
de heer P.A. Zwiers (PvdA)

mevrouw M. Boedeltje, Statenadviseur FCBE
mevrouw R. Veenstra, Statenadviseur OGB

Voorts aanwezig de leden van GS (demissionair):

de heer C. Bijl (PvdA)
de heer H. Brink (VVD) tot en met punt 8
de heer H.J. Jumelet (CDA)
de heer T. Stelpstra (CU)

Afwezig

de heer T.P. Blinde (Forum voor Democratie)
de heer R.W. Camies (Forum voor Democratie)
de heer F.P. Duut
de heer W.L.H. Moinat (SP)
de heer G. Serlie (VVD)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 9.00u. Op dit moment zijn er formeel nog geen commissieleden en voorzitters benoemd; alle Statenleden nemen daarom deel aan deze Algemene commissievergadering en de Commissaris mevrouw Klijnsma zit de vergadering voor.

De voorzitter concludeert dat de heer Duut afwezig is en dat daarmee zijn hele fractie niet deelneemt aan de vergadering. Er komt nog een nieuwe naam voor zijn fractie.

Afwezig zijn verder: de heren T.P. Blinde (FvD), R.W. Camies (FvD), F.P. Duut, W.L.H. Moinat (SP) en G. Serlie (VVD).

De heer J.F. Bos (FvD) ontvangt een bos bloemen ter gelegenheid van zijn verjaardag op de dag van deze commissievergadering.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

5. OV-bureau, kaderbrief Begroting 2020 en Jaarstukken 2018; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 16 april 2019 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De fracties zijn positief over en deze stukken, er zijn enkele vragen en opmerkingen:

D66 vraagt of de doelstelling van 2020, een daling van de CO₂-uitstoot met 90%, realistisch en haalbaar is en pleit voor verduurzaming in het aanrijden naar de knooppunten. Verder vraagt zij naar de voor- en nadelen en risico's van de aansluiting van het OV-bureau bij de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Publiek Vervoer. De CU vraagt met betrekking tot de reserve kwaliteit impuls naar een extra toelichting en of het niet beter is gewoon een bus te laten rijden. De CU pleit voor een integraal, gebiedsdekkend en toegankelijk netwerk van OV met aansluiting op andere mobiliteitsvormen. De fractie wil gericht investeren op de verdere verduurzaming van het OV. De PVV vraagt zich af of de duurdere hub taxi's vaker ingezet zullen worden na het opheffen van een onrendabele lijn en of dit op die manier niet een middel wordt om meer onrendabele lijnen op te heffen, de PvdA deelt deze zorg. De fractie vraagt of de extra kosten als gevolg van incidenten op bussen in de regio ter Apel voor rekening van de provincie komen. De SP ambieert een verbetering van het ontsluiten van plattelandslijnen en een verdere verduurzaming van het OV. Zij vraagt of het Rijk gaat betalen voor de tien Brabantse waterstofbussen voor Groningen-Drenthe. De VVD vraagt om de Staten mee te nemen in het tot stand komen van mogelijke nieuwe beleidsindicatoren in de nieuwe visie van het OV-bureau. Zij vraagt of de CO₂-daling van 90% te maken heeft met het nieuwe materieel. De PvdA vraagt of haar bedenkingen over de begroting 2020 nog meegenomen kunnen worden, aangezien de begroting nog niet is ontvangen en in juni verwacht wordt. Zij vraagt of de werkzaamheden in Groningen leiden tot lagere klanttevredenheid. De PvdA pleit voor betere vindbaarheid op 9292 van de hubtaxi's, het CDA sluit hierbij aan. Het CDA vraagt of er verbetering is te verwachten in de vindbaarheid van hub taxi's en wat de resultaten zijn van de tussentijdse evaluatie over de koppeling tussen OV en publiek vervoer.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Brink geeft aan dat de hub taxi's zijn ingebracht in het DB en deze komen vaak terug.

Er wordt hiermee ingezet op verbetering i.v.m. bereikbaarheid van het landelijk gebied. In de kaderbrief wordt ingezet op de doelstellingen duurzaamheid en een betere bereikbaarheid/ontsluiting van landelijk gebied. Er moet telkens een afweging gemaakt worden tussen deze twee doelstellingen. In de eigen OV-concessie van Drenthe is de 90% gehaald en in een paar jaar zal dit 95% zijn, maar niet in het Publiek vervoer, daar is nog winst te halen. De afweging is dan waar gaan we op inzetten, dat is ook bereikbaarheid landelijk gebied, zeker bij een reductie van 95%. Deze afweging komt ook terug in de nieuwe OV-visie. De Staten zullen worden meegenomen in het proces van de nieuwe visie.

Met het lid worden van de GR Publiek Vervoer wordt geprobeerd de integratie publiek vervoer te verbeteren. In de Staten is hier toestemming voor gegeven.

Met betrekking tot de kwaliteitsimpuls gaat het over voorzieningen voor chauffeurs en DRIS-panelen, deze geven een grote bijdrage aan de kwaliteit. Het ministerie en de provincie geven een bijdrage aan lijn 73. GS wil zorgen dat ze de extra kosten hiervoor terugkrijgen. Er blijft in gezet worden op klanttevredenheid. De stiptheid wordt lastiger door de werkzaamheden bij Groningen.

De praktijk is dat busreizen soms duur en lang zijn, er wordt geprobeerd dit zo efficiënt mogelijk te doen. Er wordt een afweging tussen kostendekkendheid en toegankelijkheid/bereikbaarheid gemaakt. GS gaat niet over 9292, maar vraagt hier wel aandacht voor. Er komen 20 waterstofbussen, de discussie gaat over de 10 uit Brabant loopt nog. Drenthe wil de bussen graag overnemen, maar het is een kostenpost van vele miljoenen over 10 jaar. Deze afweging vindt voor de herfst plaats.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat gedeputeerde Brink de opmerkingen van de Statenleden zal meenemen als zienswijze richting het bestuur van het OV-bureau.

6. Jaarrekening 2018 Provincie Drenthe; Statenstuk 2019-878 (FCBE, OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

Alle fracties zijn over het algemeen positief en bedanken voor de beantwoording van de vragen.

D66 vraagt of er wellicht te voorzichtig begroot wordt, omdat voor het tweede jaar op rij sprake is van een positief saldo. De fractie vraagt naar de dekking van zonnepanelen en of de asbestsanering voor 2024 gehaald gaat worden. Zij vraagt of de inname van gewasbeschermingsmiddelen eenmalig of structureel is, naar de haalbaarheid van de doelstelling van 20% lager energiegebruik in 2020.

Het FvD vraagt waarom de provinciale subsidieregeling voor zonnepanelen op daken wordt ingetrokken omdat er een soortgelijke landelijke regeling is ingesteld. Een provinciale regeling bovenop de landelijk zou in de ogen van FvD een extra impuls kunnen zijn, ook in ogenschouw nemende dat voor zonnepanelen op daken wel veel draagvlak is in tegenstelling tot windturbines. Sterk Lokaal wijst op het grote positieve saldo. De fractie vraagt zich af of er genoeg gedaan is met name aan Energy, bio-based economy en groene en culturele projecten. Is dit incidenteel of structureel op deze terreinen?

De SP geeft aan dat vanaf 2010 tot 2016 de investeringen in verkeer en vervoer te laag geactiveerd zijn. Waarom is de correctie van 13,3 niet doorgevoerd bij de jaarstukken van 2016 en pas nu bij die van 2018? De PVV sluit zich hierbij aan en merkt op dat het vreemd is dat de accountant dit heeft moeten signaleren. De SP heeft nog een technische vraag open staan naar de besteding van de brede doeluitkering verkeer en vervoer door provincies en benadeling van gemeenten, in de tweede kamer is hier door het CDA een motie over ingediend, hoe zit dit in Drenthe? De SP vraagt naar de betekenis voor Drenthe van de nieuwe BBV-regeling over de verantwoording over subsidies. Komt er in het kader hier van een begrotingswijziging en valt dit samen met de nieuwe subsidie- en financiële verordening? De fractie wil de voortgangsrapportage over Europese projecten wel ter kennisgeving aannemen, maar niet vaststellen, de CU sluit zich hierbij aan. De fractie vraagt wanneer voorstellen over groot onderhoud van het wegennet en oeverconstructies te verwachten zijn en hoe ver de bouw van het zonnepark bij luchthaven Eelde is gevorderd. De VVD geeft aan dat de beantwoording van de vragen te laat kwam en vraagt het college zich een volgende keer te houden aan het tijdschema

i.v.m. de voorbereidingstijd. De VVD geeft aan dat de jaarrekening actueler is geworden door de actuele jaarcijfers van de meeste verbonden partijen. Het toezicht op de verbonden partijen is hierdoor beter uit te voeren. Er is sprake van een positief saldo, dat gaat de reserve in; het nieuwe college kan nog ambitieuzer zijn, ook vanwege het grote aantal groene vinkjes in de jaarstukken. De PvdD vraagt een jaarrekening voor biodiversiteit in de komende periode. De monitor brede welvaart is daar wellicht een bruikbaar instrument voor. De PvdD vraagt of bij GAE naast het aantal vliegbewegingen ook het aantal passagiers is toegenomen. De fractie pleit voor sluiting van het vliegveld GAE in verband met onrendabelheid, klimaat en gezondheid; is de keuze voor overheveling naar 2019 voor gebiedsontwikkeling geen bodemloze put? De PvdD pleit voor het verder stoppen van de uitbreiding van het aantal landbouwdieren, zodat waterkwaliteit knelpunten opgelost kunnen worden en de uitstoot van CO₂, fijnstof en methaan niet toeneemt. De fractie vraagt GS om een overzicht van gerealiseerde DAW-projecten met doelen en toe te kennen subsidies in 2018. De fractie vraagt meer te begroten voor de waterkwaliteit en naar nadere duiding van het risico in het kader van de PAS-vergunningen. Groen-Links vindt de risicoreserve van 25 miljoen vrij hoog, ook gezien het feit dat de meeste risico's al via de bestemmingsreserves gedekt lijken te worden. Het nieuwe college zou de reserves onder de loep moeten nemen. De PvdA sluit hierbij aan. De fractie is geen voorstander van bonussen, zeker niet uit publieke gelden. De fractie vraagt of er al projecten en initiatieven vanuit de dragers van het RSP (Regio specifiek Pakket) worden opgezet en vraagt of er al energie neutrale projecten in de opstartfase zijn en of die in de lijn van 20% reductie liggen in 2020. Er heeft een onderbesteding bij de RUD plaats gevonden, de fractie vraagt of het mogelijk is dit geld ten goede te laten komen aan de RUD omdat zij aan hun eigen vermogen moeten tornen. De CU valt het op dat er veel geld wordt door geschoven en of dit incidenteel of structureel is. De fractie vraagt of de verantwoording van investeringsagenda nog op een andere manier dan via de P&C-cyclus komt en of er een actieve lobby op de BVV regel over verantwoording van subsidies wordt gezet. De PvdA vraagt aandacht voor de financiële positie van veel gemeenten, hier wordt onder het programma Samenwerkend Drenthe geen melding gemaakt onder 'knelpunten', het is geen provinciaal knelpunt, maar dit zou als aandachtspunt geformuleerd kunnen worden. Voor ruimtelijke Drenthe vormen de grenzen van het elektriciteitsnetwerk een knelpunt, hier had ook als knelpunt genoemd kunnen worden dat de impact van duurzame energie de nodige discussie oplevert. Het CDA is benieuwd naar de ambities van het nieuwe college, mede gezien de toevoeging van 5,5 miljoen aan de vrij besteedbare reserves. De fractie ziet graag voortgang bij het ongelijkvloersmaken van de rotonde bij de N33/N34 in Gieten. De PVV pleit voor grotere projecten en scherpere formuleringen. Het percentage onderbestedingen is wel groot, dat hoort niet in deze mate. De ijsbaan in Hoogeveen is niet gerealiseerd en staat wel als zodanig genoemd, de accountant geeft aan dat nog niet gerealiseerde projecten als voornemen gemeld moeten worden. De PVV is geschrokken van de grote investering voor de wegen. De fractie maakt zich zorgen over de vele extra bestuurlijke niveaus zoals verbonden partijen en samenwerkingsverbanden; de RES komt er nu ook bij. De PVV wil stoppen met investeren in het UNESCO-werelderfgoed project.

Gedeputeerde Bijl proeft algehele waardering voor de Jaarrekening. Vanwege een boekhoudkundige correctie op de wegen is het rekeningsaldo van 34 miljoen inderdaad eigenlijk 21 miljoen, waarvan 5,5 miljoen overschot. Het betreft incidentele posten, maar wel een aandachtspunt voor de komende bestuursperiode. Omdat GS demissionair zijn, zijn zij terughoudend in het vaststellen waar overschotten heen moeten van daar de toevoeging aan de algemene reserve. Vragen over de komende begroting kunnen dan ook niet beantwoord worden.

De systeemwijziging in het kader van de BVV en de subsidieverantwoording is geen verbetering volgens GS, IPO en de accountant. Het Rijk is verantwoordelijk voor het vaststellen van dit besluit. Gedeputeerde Bijl zegt toe een factsheet te geven, waarmee de fracties naar hun Tweede Kamerfracties kunnen gaan om dit onder de aandacht te brengen. De gedeputeerde heeft geen bezwaar om de rapportage voor Europa voor kennisgeving aan te nemen in plaats van vast te stellen.

Het aantal passagiers van GAE is voor het derde jaar op rij gestegen. Er is door de aandeelhouders tien jaar steun verleend voor de luchtvaartkant en er is een 'no regret' ondertekend voor investeringen die niet direct met de luchtvaart te maken hebben.

Het is een landelijke discussie of de systematiek van de ecologische waterkwaliteit houdbaar is. Het is mogelijk een nader overzicht van de DAW-projecten op te vragen. De RUD gelden zijn georganiseerd via de gemeenschappelijke regeling, een iedereen heeft daar zijn aandeel in.

Gedeputeerde Brink geeft aan dat ernaar wordt gestreefd om zonnepanelen bij de spaarsluis te plaatsen toe te passen, maar er is nog geen dekking. Er wordt volop ingezet op groene chemie, waaronder Bio Base. Het programma draait goed. Er is de komende jaren een hogere investering nodig in wegen en kanalen i.v.m. onderhoud aan de N381 en oevers; dit gaat om lange trajecten.

Gedeputeerde Jumelet meldt het vaker verzamelen en ordentelijk afvoeren van gewasbeschermingsmiddelen niet incidenteel is, hier is aandacht voor. Biodiversiteit heeft aandacht in de provincie, bij het Rijk en in de EU. Het is terug te vinden in het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) en krijgt ook een plek in de Regiodeal Natuurinclusieve landbouw. Met betrekking op de waterkwaliteit. Er zijn in deze provincie geen afspraken gemaakt over het aantal dieren. Binnen de Provinciale Omgevingsverordening (POV) zijn afspraken gemaakt wat betreft waterkwaliteit en intensieve veehouderij. In het programma Toekomstgerichte Landbouw wordt aangestuurd op goed omgaan met de directe omgeving. Op 12 juni is een presentatie over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) voor de Staten. Er is vanuit Hoogeveen geen verzoek ingediend voor het veranderen van de voorwaarden betreffende de ijsbaan. Er zijn grote zorgen over de financiële tekorten bij gemeenten, met name in het sociale domein. GS hebben hier een brief over geschreven aan de gemeenten en de minister. Het financiële toezicht op zich is geen knelpunt, vandaar dat deze niet als zodanig is benoemd.

Gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat asbest een rijksaangelegenheid is, waarin de provincie een extra impuls levert. De gemeenten kunnen eventueel druk uitoefenen op de staatssecretaris en de Eerste Kamerfracties. Op 28 mei wordt dit behandeld in de Eerste Kamer.

Het energiebudget zit in een programma, dit moet als één budget over een aantal jaren gezien worden. Sommige onderdelen kosten meer tijd, aan de ene kant is het incidenteel aan de andere kant merken we dat grote projecten structureel meer tijd kosten. Het is de vraag of grote projecten de 20% CO₂-reductie gaan halen, maar de ambitie van GS hiervoor is er nog steeds. Het vaste budget voor de zonnepanelen via de subsidieregeling is na een aantal jaren uitgeput, dan is het een administratieve afhandeling dat deze wordt stopgezet. Er worden nu onder andere via de duurzaamheidslening actief op ingezet. Op 24 mei wordt het startschot gegeven voor het zonnepark Eelde. Projecten die nog in de opstartfase zijn, zijn projecten met het MKB en de metaalindustrie. De Regionale Energie Strategie (RES) werkt van onderaf, samen met gemeenten en bewoners. Dit wordt geen extra bestuurlijke laag, maar zit juist eronder.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2019-878 als B-stuk op de Statenvergadering van 27 mei 2019 zal worden behandeld.

7. Intrekkingsverordening regelgeving SNN 2019-1; Statenstuk 2019-873 (FCBE)

De voorzitter geeft aan dat er geen sprekers zijn en concludeert dat het Statenstuk 2019-873 als A-stuk op de Statenvergadering van 27 mei 2019 zal worden behandeld.

8. Jaarstukken 2018, Conceptbegroting 2020 en Begroting 2019 na wijziging SNN; brief van Gedeputeerde Staten van 9 april 2019 (FCBE)

Aangezien er nu alleen nog maar een concept accountantsverslag voorligt, wordt besloten dit stuk als B-stuk op de agenda van de PS van 27 mei 2019 te plaatsen omdat het formele verslag er dan ligt.

Samenvattende reactie van de fracties

Het CDA is tevreden over de stukken, maar vraagt zich af of er aan de voorkant van een subsidieaanvraag meer inzicht verkregen moet worden over de solvabiliteit en liquiditeit van de aanvragers om zo aan de voorkant de kans op uitglijders te beperken. De fractie vraagt GS deze suggestie als zienswijze mee te nemen. D66 vraagt naar het bestaansrecht van SNN in de toekomst wanneer de Europese subsidieverlening in 2023 vervalt en de uitvoerende taak van SNN voor een groot deel wegvalt. De PVV sluit hierbij aan. De PvdA wil graag in volgende verslaglegging meer aandacht voor wat de investeringen hebben opgeleverd, ook met in gedachten het rapport 'Werkt het' van de NRK. De PVV vraagt naar of in het vervolg de stukken van SNN nog besproken zullen worden, nu PS geen onderdeel van de GR meer is.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord.

Gedeputeerde Brink zegt toe de zienswijzen mee te nemen. Formeel is er nog niets bekend over de toekomst. Informeel twijfelt gedeputeerde Brink er niet aan dat er een nieuwe regeling komt vanuit een Europees fonds, hoewel deze fondsen waarschijnlijk wel lager uit zullen vallen. Het SNN probeert zoveel mogelijk middelen beschikbaar te krijgen voor Noord-Nederland.

De voorzitter vult aan dat de Staten zowel budgetrecht als de controlerende functie blijven houden.

De voorzitter sluit af met de opmerking dit stuk als B-stuk te behandelen op de PS-vergadering van 27 mei 2019.

9. RUD Drenthe; Jaarstukken 2018, Ontwerp-Begrotingswijziging 2019, Ontwerpbegroting 2020, Ontwikkelprogramma RUD Drenthe 2019-2020 en de voortgangsrapportage januari-februari 2019; brief van Gedeputeerde Staten van 23 april 2019 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD wil graag bevestigd zien dat het RUD-bestuur betrokken wordt in de feitelijke risico's en het risicoplaafond. De fractie gaat akkoord met de begroting, mits de jaren 2020 en 2021 de jaren van de waarheid zijn. De PvdA maakt zich zorgen om het verlof en verzuim bij de RUD en om de achterstand op controle van bedrijven. Verder vraagt de fractie aandacht voor de zeer forse externe inhuur. D66 ziet de RUD als het zorgenkindje met belangrijke taken en vraagt om een hele grote inzet van de verantwoordelijken. Sterk Lokaal is bezorgd over de hoge werkdruk en de financiën. De fractie hoopt dat GS snel orde op zaken zal stellen, samen met de andere deelnemers. Het FvD ziet een gebureaucratiseerde in zichzelf gekeerde organisatie en vraagt zich af of PS akkoord gaan met de begroting zonder enig idee te hebben wat er met het geld gedaan wordt. De PvdD vraagt in de zienswijze mee te nemen dat er meer geld van de RUD naar de primaire taken moet gaan en dat er overgegaan wordt naar risicogericht toezicht. Het lijkt de fractie niet goed te starten met een ontoereikend weerstandsvermogen. De CU vraagt of de RUD in staat wordt gesteld haar ontwikkelprogramma te maken en haar taken uit te voeren. Het CDA vraagt zich af of de aangenomen maatregelen wel effectief genoeg zijn en of er wel voldoende personeel is voor de Omgevingswet 2020.

De PVV wil toe naar een meer effectieve risicobeperking en meer milieueffect bij het ontwikkelprogramma en vraagt of het verschil in bedragen in de ontwerpbegroting van de RUD en de jaarstukken van de provincie voor het ontwikkelprogramma niet aangepast moet worden. De SP wil dat de RUD voldoende geld en middelen krijgt om Drenthe schoon en veilig te houden en dat het personeel wordt gewaardeerd.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Bijl merkt op dat er gewerkt wordt aan structurele verbeteringen. Er is bijna 2 miljoen begroot voor het opzetten van een ontwikkelprogramma om de organisatie op goed niveau op orde te krijgen. Hij heeft het vertrouwen dat dit programma tot wasdom kan komen. De meeste aandacht wordt gegeven aan de controles op bedrijven met de meeste risico's.

De provincie en de gemeente Emmen betalen elk 25% van de kosten en de overige 50% wordt betaald door de andere 11 leden. Risicogericht werken is goed. De organisatie heeft lucht nodig om op niveau te komen door mensen van buitenaf aan te trekken. De extra financiering van 5% voor 2020 wordt een op een gekoppeld aan het ontwikkelprogramma, een eenmalig project. Reserves zijn onderdeel van het geld wat beschikbaar is gesteld, maar dan is er geen ruimte meer voor onverwachte tegenvallers.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat gedeputeerde Bijl de opmerkingen zal meenemen als zienswijze richting bestuur RUD.

10. Jaarrekening 2019 en Conceptbegroting 2020 Regio Groningen-Assen; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 2 april 2019 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD wil in de zienswijze opnieuw vragen om Raden en Staten bij de evaluatie te betrekken. Van belang zijn overlap in taken en overleggen van de RGA enerzijds en de gemeenten en de provincie anderzijds en de keuze van projecten. De PvdA kan zich vinden in de jaarrekening en begroting, maar vindt dat projectbijdragen tijdig moeten worden gedeclareerd bij het regiofonds om cijfers te kunnen vergelijken. De CU vraagt net als vorig jaar of er verbetering is te verwachten in de grote schommelingen tussen de begroting, de bijgestelde begroting en de gerealiseerde begroting. Verder vraagt zij de evaluatie op te sturen. De SP ondersteunt de door de VVD gedane oproep tot evaluatie. De fractie twijfelt of de weg naar de RGA wel gevonden wordt, omdat veel gelden niet worden opgevraagd.

De PVV twijfelt aan de meerwaarde en het bestaansrecht van de RGA als zij kijkt naar de feiten op de factsheets. Krijgen het idee dat het meer om een regio groot Groningen gaat, die zichzelf wel kan ontwikkelen. Het FvD vraagt om helderheid in het projectenboek, de doelstelling van de verschillende projecten en de mate van realisatie. Verder vraagt de fractie om meer structuur om inhoudelijke overlap van projecten te vermijden.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Bijl ter vervanging van gedeputeerde Brink wil aan de hand van de evaluatie met Raden en Staten de actualisatie vorm geven en hierbij de opmerkingen van de Statenleden betrekken. De vrijwilligheid van de samenwerking zal af en toe getoetst worden aan de actualiteit. Hij neemt dit mee naar het bestuur van de RGA. De gedeputeerde geeft aan dat het gebied meer is dan groot Groningen.

De voorzitter concludeert dat gedeputeerde Bijl de opmerkingen aan gedeputeerde Brink gaat meegeven als zienswijze richting bestuur van het samenwerkingsverband RGA.

11. Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe; Statenstuk 2019-880 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De PvdA is vol lof over deze deal, maar vraagt zich af of er gemeenten zijn die niet aan de bijdrage kunnen voldoen en waar het risico ligt, of de digitalisering naar meerdere sectoren uitgebreid kan worden en of het genereren van voldoende tandartsen en huisartsen meegenomen kan worden.

De SP stemt in zijn algemeenheid in met de deal, maar verzoekt GS om zo mogelijk plaats te geven aan medezeggenschapsraden, ondernemingsraden en vakbonden in het belang van het (nog op te leiden) personeel. Verder vraagt de SP of het mogelijk is een declaratie bij de provincie Overijssel in te dienen, aangezien de gemeente Hardenberg daar ligt en niet in Drenthe. D66 vraagt naar de consequenties als gemeenten niet of onvoldoende kunnen bijdragen. De VVD geeft aan dat “Je veel kunt doen met 40 miljoen” als het geld maar naar de juiste projecten gaat en terecht komt bij mensen en bedrijven van de regio. De fractie vraagt of dit ook gebeurt. Het CDA stemt in met alle beleidsuitgangspunten en doelstellingen en vraagt of er voldoende draagvlak is vanuit de gemeenten.

De PvdD vindt het streven van deze deal goed. De fractie vraagt naar de rol van PS, naar de wijze van samenstelling van de stuurgroep, voorbeelden van de aspecten van welzijn en hoe essentieel het 5G-netwerk is. De CU stemt in met de cofinanciering van regio Zuid- en Oost-Drenthe, maar vindt de rol van PS wel erg summier. De fractie vraagt of er nog besluitvorming volgt in deze Staten over de deelplannen. De PVV vraagt naar inzicht in de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, de samenwerking met marketing Drenthe bij de digitalisering in de vrijetijdseconomie, wat er met het plan van aanpak voor de lange termijn transitie van de goedkope woningvoorraad wordt bedoeld en naar meer uitleg over de doelen van welzijn. GroenLinks steunt in zijn algemeenheid deze regiodeal. De fractie vraagt uitleg over de verhouding tussen regiodeals en het Interbestuurlijk programma (IBP).

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Jumelet beantwoordt de gestelde vragen als volgt:

De besluitvorming moet voor 1 juli plaatsvinden, zodat het Rijk haar begroting in orde kan maken. De gemeenten zijn in het proces om voor 1 juni al dan niet akkoord te geven. Zij kunnen een deel van hun begroting inzetten voor de regiodeal. Gemeenten gaan bijdragen naar rato van het aantal inwoners. Als een gemeente niet investeert, gaan de provincie en het Rijk daar ook niet in co-financieren.

Er loopt betreffende het tekort van huisartsen en tandartsen een project dat geïntensiveerd kan worden. Betreffende medezeggenschap vinden er goede afspraken plaats met partijen die verantwoordelijkheid dragen en een financiële bijdrage leveren. Na de zomer wordt er met de provincie Overijssel gesproken over co-financiering van Hardenberg, maar in eerste instantie financiert Drenthe.

Er is uitwisseling tussen regio's met betrekking tot ervaringen in regiodeals. De startnotitie is in doelen beschreven, niet in projecten. Er zullen regelmatig informatiebijeenkomsten gehouden worden. De Netersaksenlijn zit er niet in.

De Staten worden juist wel meegenomen om een goede besluitvorming te krijgen. Het 5G-netwerk komt aan de orde op het moment dat er een besluit is gevormd en komt ook aan de orde bij het bespreken van de digitaliseringsagenda. Niet alle projecten worden door PS besproken, maar de Staten worden wel geïnformeerd en verder maakt het uitvoeringsplan van de projecten onderdeel uit van de begroting. Acties vanwege de actualiteit worden meegenomen als een plus voor bestaande programma's. De teksten zijn bedoeld om aan het ministerie te laten zien wat de provincie gaat doen. De provincie zal de gemeenten faciliteren in het langer thuis laten wonen van ouderen.

Bij het IBP wordt gebruikt gemaakt van middelen die vrij beschikbaar zijn in de begroting, maar er wordt ook gekeken naar inhoud.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2019-880 als B-stuk op de Statenvergadering van 27 mei 2019 zal worden behandeld. De PVV wil dit stuk nog verder bespreken in de fractie.

12. Regio Deal Natuurinclusieve landbouw; Statenstuk 2019-881 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD vraagt zich af of het geld wel terecht komt waar het hoort. De boeren moeten geld verdienen om te kunnen investeren en regels zullen moeten veranderen om meer te kunnen telen. De VVD wil met meer boeren overleggen dan nu het geval is. D66 wil dat GS kijken naar de kleine innovatieve ontwikkelingen en experimenten in deze regiodeal, omdat juist kleine bedrijven tot impulsen in groter verband kunnen leiden. Het FvD is voor deze regiodeal, maar vraagt zich af of de Natuurinclusieve landbouw niet in conflict komt met de RES en als dat zo is, welke van de twee voor gaat. De PvdA ziet graag de krachten gebundeld bij samenwerking tussen provincies, milieu- en natuurorganisaties, landbouw en overheid en ook op andere onderdelen en ziet dit graag uitgewerkt op een two-pager. de PvdD geeft aan dat volgens het ICBES-rapport 2019 ecosystemen krimpen en verdwijnen. De in dit rapport genoemde systeemwijzigingen staan niet in het regiovoorstel. De PvdD pleit voor uitbreiding van agrarische natuur- en landschapsbeheer i.p.v. uitbreiding van de veehouderij, voor meer aandacht voor de gif opeenstapeling en voldoende natuurherstel. Ook de vraag of er eisen worden gesteld bij het verpachten van provinciale gronden aan agrariërs. Het CDA spreekt haar waardering uit voor de inhoud en de aanpak van deze regiodeal, omdat de partijen samen optrekken in het gebiedsgericht en ketengericht denken. De CU pleit ervoor om de prioriteit bij de Aarde te leggen, om te voorkomen dat bodem, water en grondstoffen uitgeput raken. In het Statenstuk en de regiodeal wordt te veel gekozen voor economische uitgangspunten en nieuwe verdienmodellen. Het geld moet bij de boeren komen. GroenLinks verzoekt GS om de agenda van 'Boer, burger en biodiversiteit' nadrukkelijk te betrekken bij de uitwerking van de regiodeal. De PVV vraagt of GS ook vindt dat de grondstofproductie voor de agro-industrie op peil moet blijven vanwege de forse werkgelegenheid die deze sector biedt. Verder vraagt de fractie of deelname aan het programma niet tot extra regeldruk of negatieve consequenties voor vergunningverleningen zal leiden, of er nog perspectief is voor jonge boeren en familiebedrijven in Drenthe en of er door deze deal minder landbouwgrond en meer natuuroppervlak komt.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Jumelet merkt op dat er een bijdrage wordt gevraagd van 3,3 miljoen over vier jaren verspreid. Ook komt er een deel uit het IBP en uit de dekking van de bestaande begroting. Er is wat betreft de agro-agenda een samenwerking met Fryslân en Groningen en er wordt voortgeborduurd op wat er al gedaan wordt met het programma toekomstgerichte landbouw. Van belang zijn een beweging van verduurzaming en biodiversiteit. Over de biodiversiteit volgt nog een gesprek en er wordt nog gezocht naar vormen om biodiversiteit te meten. Kleinschalige projecten krijgen aandacht. Bij het verdien model kan naast productie ook gedacht worden aan bijvoorbeeld agrarisch natuurbeheer, educatie of zorgboerderij. Het programma wordt met boeren gemaakt om een groot draagvlak te krijgen. Ook jonge landbouwers worden op vrijwillige basis betrokken bij alle zaken die aan de orde komen. Bij de natuuropgave gaat het niet alleen om het verwerven van grond, maar ook om functieverandering. Vanuit de klimaatopgave is extra aandacht voor de bomenkap en -aanplant. Er komt op 6 juli een debat over gewasbeschermingsmiddelen en er wordt gezocht naar alternatieven. Voor het realiseren van meer natuur heeft de provincie Drenthe het Natuurpact van 2013 ondertekend en zij zal dit uitvoeren.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2019-881 als B-stuk op de Statenvergadering van 27 mei 2019 zal worden behandeld.

13. GR Prolander, Jaarverslag en Jaarrekening 2018 en Ontwerp-Programmabegroting 2020; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 9 april 2019 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

De PVV vraagt waarom de norm voor het overheadspercentage van Prolander niet op 30% wordt gezet en de fractie vraagt naar het nut van de marketingactiviteiten van Prolander. De PVV vindt het bedrag van 1,1 miljoen over drie jaar voor de invoering van Sharepoint erg veel. Verder vraagt de fractie waarom de programmabegroting niet wordt gekort, zodat er geen geld van de burgers verloren gaat.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Bijl namens gedeputeerde Brink merkt op dat verschuivingen in de begroting alleen mogen plaatsvinden binnen dezelfde beleidsdoelen. Voor het schuiven van geld naar een ander beleidsdoel geldt de actieve informatieplicht van GS aan PS.

De voorzitter concludeert dat het college de opmerkingen van de Statenleden meeneemt als zienswijze richting bestuur.

14. Financiële bijdrage transformatie Zuidlaren; Statenstuk 2019-872 (OGB)

Samenvattende reactie van de fracties

D66 vindt het belangrijk dat alle belanghebbenden meedoen aan de herstructurering van de kern van Zuilaren t.b.v. toerisme en middenstand. De VVD pleit voor een behandelplan waarbij bewoners meedenken over hoe hun centrum eruit moet zien en waarbij lokale bedrijven de werkzaamheden uitvoeren. De PvdA steunt het voorstel om het genoemde bedrag aan de gemeente Tynaarlo ter beschikking te stellen, waarbij het geld beschikbaar moet zijn voor functiewijzigingen en niet voor toevoeging vloeroppervlak. De fractie vraagt of er al wat bekend is over de status van de plannen, aangezien de gelden maar tot ultimo 2020 beschikbaar worden gesteld. Het CDA steunt de voorstellen zoals die hier liggen, omdat zij op een kwalitatieve verbetering van het gebied zien. De CU wil dat de binnensteden er mooi bijstaan en wil dat er met de voorstellen aan de slag wordt gegaan. Volgens de PVV gaat het in Zuidlaren niet om het mooier maken van het centrum, maar om de vestiging van een of twee supermarkten. De fractie is bang dat al het geld opgaat aan proceskosten en planvorming. De PPV stemt wel in met het voorstel.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat de cofinanciering een voorwaarde is voor het beschikken. De dekking wordt gevonden in het budget van de uitvoeringsregeling binnen het kader van de investeringsagenda, hoewel dit qua voorwaarden niet past in de herstructureringsregeling. Het geld mag ook aangewend worden voor een deel van de proceskosten. De datum van 2020 stimuleert de gemeente om door te pakken.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2019-872 als A-stuk op de Statenvergadering van 27 mei 2019 zal worden behandeld.

15. Kwijtschelding lening Energy Challenges; brief van het college van Gedeputeerde Staten van 26 maart 2019

Samenvattende reactie van de fracties

D66 wil eerst wat vragen beantwoord zien, voordat de fractie tot een zienswijze komt: Is er sprake van disfunctioneren met verwijtbaar gedrag? Wat is de relatie tot PS als er kwijtschelding komt? D66 geeft in tweede termijn aan dat zij wil dat GS naar het college meenemen dat in het accountantsrapport pagina 9 staat, dat de resterende vordering volledig is voorzien en dat de looptijd in 2017 is verlengd. Het FvD vraagt waarom er niet een incassobureau naar deze grote internationale organisatie wordt gestuurd. De VVD kan zich niet vinden in het kwijtschelden van de lening. In de andere provincies financiert Energy Challenges zich zelfstandig. Er moet een duidelijke businesscase liggen. De VVD wil wel afboeken, maar niet kwijtschelden. Als een vordering in de boeken blijft staan, voorkomt dat de stichting opnieuw bij geldschieters te rade te gaan. De PvdA wil graag doorgaan met het Energy Challenges vanwege de waardevolle doelstellingen. De businesscases zijn ingevuld worden door kinderen. Het CDA vraagt zich af waarom het stichtingsbestuur de financiële problemen nu pas aankaart en vraagt van GS een toelichting op de context. De fractie wil anderen niet aanmoedigen om een situatie van oninbaarheid te creëren. GroenLinks wil eerst de jaarrekening 2018 vaststellen; daar is een voorziening getroffen voor Energy Challenges. De fractie vindt dat Groningen een derde deel moet bijdragen, omdat de meeste projecten in Groningen plaatsvinden. De PVV wil de schuld niet kwijtschelden. De scholen hadden zelf wel een plan kunnen bedenken om energiezuiniger te zijn. De fractie vindt het raar dat het zo lang geduurd heeft voordat de financiële problemen zijn gemeld.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord:

Gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat in 2014 onmiddellijk een regeling is getroffen van 100% om Energy Challenges te steunen. Groningen heeft dat via subsidie gedaan en Fryslân en Drenthe middels een lening. De stichting is verantwoordelijk voor de terugbetaling. De afboeking was al lang voorzien. Het verlengen van de aflossing werkte niet. Het college wil niet continueren met dit model. Er is besloten tot kwijtschelding om in de toekomst geen relatie meer te hebben met Energy Challenges. De risicofinanciering is overgebracht naar de reserve, om afgeboekt te kunnen worden. Gedeputeerde Stelpstra vindt dat de Staten goede argumenten hebben en neemt het stuk mee terug naar het college.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat er wensen en bedenkingen zijn van de zijde van de Staten en dat het college de brief mee terugneemt en de Staten zo spoedig mogelijk een aangepast voorstel zal doen toekomen.

16. Ingekomen stukken

De lijst met ingekomen stukken wordt conform vastgesteld.

Voorhangprocedures C.1 en C.2

Er zijn twee voorhangprocedures aan de orde, namelijk C1 De zonnelening en C2 Impuls Volkshuisvesting gemeente Assen.

Algemeen De heer Smits (VVD) vindt dat er te gemakkelijk naar de voorhangprocedure wordt gegrepen. Als er een voornemen is subsidie te verlenen, kan dat via agenderen.

Gedeputeerde Bijl geeft aan dat de essentie is dat de Staten stukken boven de 150.000 niet zomaar laten passeren. Andere provincies geven alleen op basis van de begrotingsartikelen de ruimte om de uitgaven te doen.

C.1 De heer Uppelschoten (PVV) verzoekt GS nog scherper te kijken of een organisatie naast de ideale zaken ook het businessplan op orde heeft. Hij vraagt zich af of de Drentse Energie Organisatie (DEO) wel zelf eigenaar kunnen worden van zonnepanelen, omdat DEO alleen is opgericht voor het lenen van geld.

Gedeputeerde Stelpstra is het hier mee eens, maar wil de organisatie wel helpen.

De voorzitter concludeert dat, als de heer Stelpstra niet terugkomt bij de Staten, de Staten over kunnen gaan tot het instellen van een subsidieplafond.

C.2 De heer Uppelschoten (PVV) merkt op dat er geen argumenten zijn om te beoordelen of er terecht subsidie wordt verleend.

Gedeputeerde Bijl geeft aan dat er wel gekeken wordt naar het soort project. De gemeente moet hetzelfde bedrag geven als de provincie, maar zijn wel in de lead.

De voorzitter concludeert dat de GS over kunnen gaan tot subsidieverstrekking.

17. Sluiting

De voorzitter beëindigt de vergadering om 17.30 uur.
volgende vergadering zal plaatsvinden op 19 juni 2019.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid en van de Statencommissie Financiën Cultuur, Bestuur en Economie van 19 juni 2019.

, voorzitter OGB

, statenadviseur OGB

, voorzitter FCBE

, statenadviseur FCBE